

Flis, Michał

Przegląd zawartości działu "Spuścizn" Archiwum PAN

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 567-573

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI DZIAŁU „SPUŚCIZN“ ARCHIWUM PAN

Trzy ogłoszone w „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki“ *Przeglądy*¹ objęły okres od maja 1954 roku do 31 grudnia 1957 r. W roku 1958 skromny był dopływ archiwaliów i dlatego Archiwum nie informowało o nich czytelników „Kwartalnika“. W r. 1959 rozpoczęło ono wydawanie własnego *Biuletynu*, ukazującego się co pół roku, w którym ogłasza przybywające materiały oraz inwentarze uporządkowanych zespołów. Praktyka wykazała jednak, że *Biuletyn* ma bardzo specjalistyczny krąg odbiorców i nie należy rezygnować z szerszej informacji. Publikujemy więc *Przegląd* za zaległy okres czasu od 1 stycznia 1958 do 31 marca 1960. Ostatnie nabytki nie mają jeszcze sygnatury i umieszczone zostały na końcu w układzie alfabetycznym. Notatki opisowe ujednolicono według schematu przyjętego w *Biuletynie*.

III — 61 Materiały Witolda Biernawskiego, technologia, budowa maszyn.

Witold Biernawski (1898—1957) prof. Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, członek PAN.

Materiały obejmują: rękopisy i maszynopisy prac, m. in. książki *Teoria obróbki metali skrawaniem*, rozprawy z zakresu technologii metali, rysunki, wykresy i fotokopie.

Zakup. 1958 r.

około 0,90 mb.

III — 62 Materiały Jakuba i Józefa Gieysztorów.

Jakub Gieysztor (1827—1897) działacz społeczny i polityczny, autor pamiętników z lat 1844—1870.

Spuściznę stanowi rękopis niedrukowanych części pamiętnika.

U w a g a: w bibliotece podręcznej Archiwum PAN znajduje się drukowany egzemplarz pamiętników, uzupełniony uwagami uczestniczki powstania na Litwie, Ludwikowej z Jamonttów Rodziewiczowej (ok. 80 kart rękopisu uzupełniającego).

¹ Zob. Z. Kolankowski, *Przegląd zawartości zbiorów i kolekcji działu „spuścizn“ Archiwum PAN w numerach 2/1956 i 2/1957 „Kwartalnika“ oraz Przegląd zawartości działu „spuścizn“ Archiwum PAN w numerze 2/1958 „Kwartalnika“.*

Józef Gieysztor (1865—1958) syn Emila G. (stryjcznego brata Jakuba), prof. Szkoły Głównej Gosp. Wiejskiego i Politechniki Warszawskiej.

Spuściznę stanowią *Wspomnienia z lat 1868—1939* 2 t.

Zakup 1959 r.

ok. 0,05 mb. + 0,04 mb.

III — 63 Materiały Olgierda Górki, historia.

Olgierd Aleksander Górka (1887—1955) prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Zachowane w spuściznie prace dotyczą przeważnie wojen polsko-szwedzkich i polsko-kozackich w połowie XVII w. Najważniejsze pozycje stanowią: obszerna niedrukowana praca pt. *Przełom wojny polsko-szwedzkiej roku 1655/6; Legenda i rzeczywistość obrony Częstochowy w r. 1655; Bogdan Chmielnicki jego postać i dzieło* oraz źródłowe wydawnictwo *Nieznana kronika tatarska z lat 1634-1650*. Z grupy tej tematycznie wyróżniają się następujące prace: *Zaginięcie źródła a fakt historyczny; przyczyny i cel rewizjonizmu; Przyczyny i wnioski — problem Polski z emigracyjnej perspektywy*. Spuściznę uzupełniają artykuły popularno-naukowe, recenzje, materiały warsztatowe, materiały działalności wydawniczej, społecznej, politycznej, oraz biograficzne i korespondencja.

Zakup 1958 r.

54 j., ok. 0,50 mb.

Inwentarz, notatka informacyjna

III — 64 Materiały Romualda Gumińskiego, geografia, klimatologia.

Romuald Gumiński (1900—1951) prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Spuścizna zawiera rękopis niedrukowanego podręcznika *Klimatologia*, materiały dotyczące działalności pedagogicznej w okresie okupacji, dokumenty osobiste i korespondencję.

Zakup 1959 r.

ok. 0,06 mb.

III — 65 Materiały Tymoteusza Luniewskiego, rolnictwo, archeologia.

Tymoteusz Luniewski (1847—1905) autor licznych prac z zakresu uprawy roślin oraz etnografii i archeologii, członek Komitetu Redakcyjnego Encyklopedii Rolniczej.

Spuścizna zawiera dokumenty osobiste, rękopisy rozpraw, korespondencję, materiały redakcyjne, fotografie.

Zakup 1959 r.

ok. 0,25 mb.

III — 66 Materiały Władysława Namysłowskiego, prawo międzynarodowe.

Władysław Wiktor Namysłowski (1889—1957) wykładowca Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Wolnej Wszechnicy Polskiej i prof. Uniw. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Spuścizna zawiera prace z zakresu historii prawa Słowian Południowych, prawa międzynarodowego m. in. *Serbskie prawo karne w wiekach średnich, Prawno-historyczny zarys ustroju autonomicznego obszaru Dalmacji, Posiadłości ziemskie w niektórych krajach chorwackich w XV wieku* oraz materiały warsztatowe, wykłady i recenzje.

Zakup 1958 r.

75 j., ok. 0,45 mb.
Inwentarz, wstęp.

III — 67 Materiały Lecha Niemojewskiego, architektura.

Lech Niemojewski (1894—1952) prof. Politechniki Warszawskiej.

Spuścizna zawiera rękopisy prac nie drukowanych i komentarze do Witruwiusza, Historia Architektury i Sztuki Średniowiecznej, Szkoła Architektury Włoskiej) oraz liczne rozprawy i artykuły; materiały do wykładów, bogata korespondencję, dokumenty osobiste i działalności społecznej, fotografie i rysunki związane z pracą zawodową.

Zakup 1958 r.

ok. 1, 30 mb.

III — 68 Materiały Edmunda Jana Reymana, ekonomia polityczna.

Edmund Jan Reyman (1885—1958) prof. i dyr. Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie.

Spuścizna zawiera dokumenty osobiste, materiały do wykładów, noty, korespondencję i pamiętnik.

Zakup 1959 r.

ok. 0,50 mb.

III — 69 Materiały Stanisława Szobera, językoznawstwo.

Stanisław Leonard Szober (1789—1938) prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Spuścizna zawiera rękopisy prac, m. in. Gramatykę Polską, obfite materiały słownikowe, noty do wykładów, korespondencję, dokumenty osobiste i fotografie.

Zakup 1958 r.

ok. 0,50 mb.

III — 70 Materiały Jerzego Wiszniewskiego, hydrobiologia.

Dr Jerzy Wiszniewski (1908—1944) doc. Uniwersytetu Warszawskiego, kier. Stacji Biologicznej na Polesiu.

Spuścizna zawiera materiały dotyczące nomenklatury i bibliografii wrotków, rękopisy rozpraw, artykułów, notaty i rysunki.

ok. 0,06 mb

III — 71 Materiały Mieczysława Wolfkego, fizyka.

Mieczysław Wolfke (1883—1947) prof. Politechniki Warszawskiej.

Spuścizna zawiera notaty, protokoły doświadczeń z lat 1914—1946 dotyczące różnych działów fizyki (promieniowanie, skroplenie wodoru, ciekły hel, niskie temperatury, in.) skrypty wykładów, konspekty, korespondencję z uczonymi (m. in. A. Einsteinem, W. Tuynem, L. de Broglie, G. W. O. Howe) oraz korespondencję w sprawie wykładów na politechnice w Zurichu i fotografii.

Dar wdowy, Krystyny Wolfke 1958 r.

31 j., ok. 0,25 mb.

Inwentarz, notatka informacyjna

III — 72 Materiały Czesława Zakaszewskiego, gospodarka wodna.

Czesław Zakaszewski (1886—1956) prof. Politechniki Warszawskiej.

Spuścizna zawiera rękopisy prac z zakresu melioracji, ekspertyzy, orzeczenia, recenzje, materiały działalności dydaktycznej, korespondencję.

Zakup 1959 r.

ok. 0,40 mb.

III — 73 Materiały Józefa Zawadzkiego, chemia.

Józef Zawadzki (1886—1951) prof. i rektor Politechniki Warszawskiej.

Spuścizna zawiera skrypt *Technologia chemiczna* 3 cz., skorowidze kartkowe do skryptu, maszynopisów, korespondencję, odbitki korektorskie i rysunki techniczne.

Dar córki, Anny Zawadzkiej 1959 r.

ok. 0,40 mb.

Materiały Stefana Baley, psychologia wychowawcza.

Stefan Baley (1885—1952) prof. Uniwersytetu Warszawskiego, członek PAN.

Spuściznę stanowią rękopisy i maszynopisy prac, rozpraw, artykułów, notaty, korespondencja.

Dar prof. dr Marii Żebrowskiej 1959 r.

Materiały Ludwika Chmaja, historia filozofii, pedagogika.

Ludwik Chmaj (1888—1959) prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Spuścizna zawiera rękopisy prac, rozpraw i artykułów częściowo niedrukowanych, odpisy z archiwaliów dotyczących szkolnictwa i oświaty na wileńszczyźnie na przełomie XVIII i XIX w., oraz dokumenty osobiste.

Zakup 1960 r.

ok. 1, 25 mb.

Materiały Mieczysława Czaja, rolnictwo, zootechnika.

Mieczysław Czaja (1903—1958) prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, członek PAN.

Spuścizna zawiera dokumenty osobiste, maszynopisy i rękopisy rozpraw, artykułów naukowych i popularno-naukowych, notaty do wykładów, referatów, wywiadów, wystąpień dyskusyjnych, szkice przemówień oraz korespondencję.

Zakup 1959 r.

ok. 0,50 mb.

Materiały Wiktora Hahna, historia literatury, filologia klasyczna, bibliografia.

Wiktor Hahn (1871—1959) prof. Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie i Uniwersytetu Warszawskiego.

Spuścizna zawiera rękopisy licznych prac, bogate notaty i zestawienia bibliograficzne z zakresu historii literatury i literatury pięknej związane z pracą edytorską H., korespondencję (kilkaset listów od i do historyków, historyków literatury, poetów i pisarzy) oraz dokumenty osobiste.

Zakup i dar 1960 r.

ok. 3,00 mb.

Materiały Janusza Iwaszkiewicza, historia.

Janusz Iwaszkiewicz (1879—1944) prof. Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Spuścizna zawiera kilkadziesiąt rozpraw artykułów i przyczynków dotyczących głównie II poł. XVIII i I poł. XIX wieku częściowo nie drukowanych znaczną ilość wypisów archiwalnych (Iwaszkiewicz pracował przez wiele lat w Archiwum Akt Dawnych w Warszawie i był jego kustoszem), rękopis pracy o Ignacym Onacewiczu oraz pamiętnik z okresu młodości i I wojny.

Zakup 1960 r.

ok. 0,60 mb.

Materiały Adolfa Joszta, gospodarka wodna, hydrobiologia.

Adolf Joszt (1889—1957) prof. Politechniki Śląskiej.

Spuściznę stanowią rękopisy i maszynopisy prac, notaty do wykładów i odczytów, recenzje i opinie prac naukowych, notatki laboratoryjne, korespondencja i dokumenty osobiste.

Zakup 1959 r.

ok. 1,00 mb.

Materiały Bronisława Łozińskiego, prawo.

Bronisław Łoziński (1848—1911) publicysta, działacz społeczno-polityczny z terenu b. Galicji.

Fragment spuścizny Łozińskiego zawiera artykuły na tematy prawne i ekonomiczne oraz społeczno-polityczne drukowane w różnych czasopismach galicyjskich z końca ub. wieku oraz interesującą korespondencję (m. in. z Fr. Smolką, J. Szujskim, St. Koźmianem, K. Chłędowskim i redakcjami czasopisma.

Zakup 1959 r.

ok. 0,20 mb.

Materiały Juliana Makowskiego, prawo międzynarodowe.

Julian Makowski (1875—1959) prof. Szkoły Głównej Planowania i Statystyki.

Spuściznę stanowią rozprawy, artykuły, recenzje, oceny prac doktorskich, notaty do wykładów i prac, rękopis podręcznika prawa międzynarodowego oraz korespondencja.

Dar żony, Janiny Makowskiej 1960 r.

ok. 1,20 mb.

Materiały Jana Obrąpalskiego, elektryfikacja.

Jan Obrąpalski (1881—1958) prof. Politechniki Śląskiej.

Spuściznę stanowią prace, notaty, ekspertyzy i orzeczenia dotyczące elektryfikacji kraju, gospodarki energetycznej i urządzeń wyciągowych w kopalniach.

Zakup 1959 r.

ok. 0,60 mb.

Materiały Romualda Rosłońskiego, gospodarka wodna.

Romuald Rosłoński (1880—1956) prof. Politechniki Śląskiej.

Spuścizna zawiera rękopisy prac z zakresu hydrotechniki i hydrogeologii, opinie i orzeczenia, projekty, notaty, korespondencję i dokumenty osobiste.

Zakup 1959 r.

ok. 1,50 mb.

Materiały Stanisława Słońskiego, językoznawstwo.

Stanisław Słoński (1879—1959) prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Spuścizna zawiera niedrukowane prace: *Kodeks Assemaniego w transliteracji cyrylicy* wraz z indeksem wyrazowym, *Słownik Kochanowskiego* oraz *Słownik starostwianański*.

Zakup 1959 r.

ok. 0,30 mb.

i 46 pudeł kartoteki słownika

Materiały Andrzeja Sołtana, fizyka.

Andrzej Sołtan (1897—1959) prof. Uniwersytetu Warszawskiego, członek PAN.

Spuściznę stanowią skrypty wykładów, notatki do wykładów, przemówień i referatów, szkice urządzeń technicznych oraz korespondencja.

Zakup 1960 r.

ok. 1,00 mb.

Materiały Kazimierza Zarankiewicza, teoria mechaniki.

Kazimierz Zarankiewicz (1902—1959) prof. Politechniki Warszawskiej.

Spuścizna zawiera rękopisy skryptów, wykładów dla studentów, podręcznika *Mechaniki* oraz prac i artykułów popularno-naukowych z zakresu mechaniki, astronautyki i matematyki oraz notatki i korespondencję związaną z działalnością Z. w Polskim Towarzystwie Astronautycznym i Pol. Tow. Matematycznym.

Zakup 1960 r.

ok. 0,50 mb.

Materiały Zygmunta Zawirskiego, filozofia.

Zygmunt Zawirski (1882—1948) prof. Uniwersytetu Poznańskiego.

Spuścizna zawiera rękopisy rozpraw i artykułów oraz niewydany *Słownik Filozoficzny*.

Zakup 1960 r.

ok. 0,50 mb.

Michał Flis